The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod—za pravico in resnico—od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 78 — CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 21. APRILA — THURSDAY, APRIL 21, 1932 — LETNIK (VOL.) XLI

Sovjeti ne marajo tujezemcev-Borba za veteranski bonus

V RUSIJI NE POTREBUJEJO DELAVCEV BREZ STROKOVNEGA ZNANJA. — STROKOVNI DELAVCI NAJDEJO DELO LE NA PODLAGI PREJ SKLENJENE POGODBE. — STROGE ODREDBE SOVJETOV GLEDE PRISELJEVANJA.

Moskva, Rusija. — Med delavstvom v tujih deželah, med temi tudi v Ameriki, se propagira izseljevanje v sovjetsko Rusijo, češ, da je tamkaj dovolj dela za vse, dočim vlada v drugih deželah rekordna brezposelnost. Mnogo delavcev je nasedlo tem vabljivim glasovom in se izselilo. Mnogi so menili, če pridejo v Rusijo z ničesar drugim, kakor nabasani s komunističnimi ali socijalističnimi idejami, da jih bodo tamkaj čakali topli objemi in poljubi njih "sodrugov". — Večina je bila ob prihodu bridko razočarana.

V prvi vrsti sovjeti ne potrebujejo takih tujezemskih delavcev, ki niso izvežbani v nikaki stroki, torej navadnih delavcev. Takih imajo dovolj. Potrebujejo pa delavce s strokovnim znanjem, a tudi za te najde vlada mesto le tedaj, ako so prišli v deželo na podlagi pogodbe, ki so jo že v naprej sklenili s kakim vladnim agentom v inozemstvu.

Z ozirom na splošno svetovno brezposelnost se je ruska vlada zavarovala proti navalu iz tujezemstva s strogimi priseljeniškimi odredbami. Nedavno je ustanovila posebni priseljeniški urad, ki izdaja vize tujezemskim obiskovalcem. Naloga tega urada je, da pazi na to, da obiskovalci gotovo zapuste deželo, kadar jim poteče doba; pod nobenim pogojem jim ni dovoljeno, ostati preko časa v svrho iskanja dela.

V nekaterih slučajih je kak sovjetski agent v tujezemstvu, morebiti iz nevednosti, morebiti pa zaradi komišna, ki ga dobi od voznih kart, napotil kakega delavca, da je odpotoval v Rusijo, ne da bi imel že v naprej zagotovljeno delo. — Večina je bridko obžalovala ta korak, kajti dela niso našli in morali so si izposoditi denar, da so mogli nazaj domov. Zlasti za Amerikance je v takem slučaju težavno, ker nima Amerika nikakega svojega konzulata ali poslaništva v Rusiji, na katerega bi se lahko obrnili za pomoč.

—o—

SENZACIJONELNE GOVORICE O KRUEGERJU

Stockholm, Švedska. — O finančnem magnatu Kruegerju, o katerem je bilo pred nekaj tedni poročano, da je v Parizu izvršil samoumor, so zdaj pričele krožiti vesti, da sploh ni resnica, da bi se bil umoril, marveč, da še živi in da je pobegnil na otok Sumatro. Govorice so se pričele na tej podlagi, ker pariški finančniki, ki so bili s Kruegerjem v zvezi, niso izdali podrobnosti o njegovi smrti, kakor so obljubili. Govori se, da se je na neko drugo mrtvo truplo položila voščena maska Kruegerjevega obraza, da so se s tem premotile oblasti. Dognati se tega ne bo moglo, ker je bil sežgan.

INFLACIJO POBIJAJO

Neumestnost, da bi se za izplačilo bonusa tiskalo za dve miljardi novih bankovcev.

—o—

Washington, D. C. — Pred zborniški odbor za sredstva je v torek prišel v debato novi predlog, ki pravi, naj bi se za dve miljardi dolarjev tiskalo novih bankovcev, da bi se s tem denarjem mogli plačati bonusi vojnim veteranom. Skoraj celokupni odbor se je odločno izrazil proti tej nameri, prvič zato, češ, da bi bilo neumestno z njo izgubljati čas, kajti Hoover je že namignil na to, da bo predlog vetiral, tudi ako bi bil odobren od obeh zbornic, in drugič bi bil pa to tudi nečeden trik proti vojnim veteranom.

Tako je dejal bojeviti republikanski poslanec iz New Yorka, La Guardia: "Namen tega predloga je v prvi vrsti inflacija denarja in tistim, ki predlog podpirajo, ni toliko pri srcu, da bi se veteranom bonus izplačal. Nepošteno bi bilo, da bi se inflacija izvršila na račun veteranov in bi se torej ti nekako delali odgovorni za njo. Ako pa se izvede inflacija, bi to pomenilo, da se zvišajo cene življenjskim potrebščinam in zniža vrednost dolarja. Mi pa smo obljubili veteranom, da jih bomo plačali v zdravem ameriškem dolarju."

V posebnem senatskem odboru se je isti dan odločevala usoda Binghamovega zakona, ki je predlagal, naj se uzakoni 4odstotno pivo. Po daljši debati je bil predlog ovržen z večino 7 glasov proti štirim. Dva člana odbora sta bila odsotna.

—o—

CICERO DOBIL NOVEGA ŽUPANA

Cicero, Ill.— Tukajšnje mesto, predmestje mesta Chicago, je v ponedeljek instaliralo novega župana J. G. Cernyja, ki je bil pred kratkim izvoljen. Ogromna množica je oblegala mestno hišo ob tej priliki. Novi župan je obljubil, da bo izčistil mesto in ga zopet spravil na dobro ime, katerega so mu vzeli Caponejevi gangsterji. Pripomnil pa je, da ne bo nadlegoval lokalov, ki točijo pivo, dokler bodo dostojni.

—o—

SAMOUMOR S PLINOM

New York, N. Y. — V svojem stanovanju se je pretekli ponedeljek zvečer zadušil s plinom 23letni Edward Koren (Slovenec?), doma iz Chicage. Med tem, ko je čakal na smrt, sedeč v stolu, je pisal svoje občutke, kako počasi pojema njegovo življenje. Samomorilec je bil samski in je v drugem pismu prosil, naj se o njegovi smrti obvesti njegova sestra na 6230 Woodlawn Ave., Chicago. Doslej pa sestre še niso našli.

POVODENJ ONEMOGOČILA PROMET

Na stotine avtomobilov je obtičalo v vodi, ko je pred kratkim vsled dvodnevnega neprestanega deževja povodenj preplavila ceste v zgodovinskem mestu Blandenburg v državi Maryland. Voda je bila globoka do kolena.

ŽRTVE POPLAVE

Kitajski poplavljenci se preživljajo s travo.

—o—

Peiping, Kitajska. — Mandžurska komisija Lige narodov je bila opozorjena na strahovito siromašnost, v kateri mora živeti kakih šest milijonov Kitajcev, ki so bili pretekllo jesen v notranjosti dežele prizadeti od poplave. Ker temu ljudstvu ni bilo vsled vojne pri Šangaju možno dovažati živil, so se morali preživljati s travo, plevelom in drevesnimi skorjami. V več krajih je prišlo v navado trgovanje s človeškim blagom, pri čemer se viša cena s starostjo. Tako se otrok 10 let star postavi na trg za $10, 15 let star za $15, itd., do 25. leta, ko prične cena zopet padati.

—o—

ŽENA SE ODPOVEDALA MOŽU

Bakersville, N. C. — Pred 30 leti je Geo. Presnell izvršil neki umor, pobegnil nato v Columbia, Mo., kjer se je naselil pod drugim imenom, se tam tudi oženil, dasi je bil že prej oženjen, in živel kot spoštovan državljan. Pred nekaj meseci je prišel umor na dan in Presnell je bil aretiran zaradi njega. Pri sodišču pa je bil obtoženec oproščen, a pri tem pa se je pojavila druga težkoča. Obe ženi namreč še živite in zdaj je bilo vprašanje, kateri naj mož v naprej pripada. — Problem pa je rešila prva žena, rekoč, da bo še v naprej lahko izhajala brez moža, ko je bila brez njega celih 30 let, in ga je brez nadaljnjega prepustila drugi ženi.

—o—

Chicago, Ill. — Dijaki chilaške univerze so v sredo za čeli s posebne vrste tekmo. Gre za to, komu bodo do 5. maja največje brke zrastle. Vsi tekmovalci so se ob pričetku morali javiti pri brivcu, in tisti, ki se bo mogel izkazati 5. maja z največjim mahom, bo dobil posebno kupo.

KRIŽEM SVETA

— Tokio, Japonska. — V ponedeljek je v tukajšnjem predmestju iz neznanega vzroka eksplodirala vojaška smodnišnila. Vsled strahovitega pretresa se je porušilo 50 hiš v okolici in več oseb je bilo ranjenih.

— Southampton, Anglija.— White Star linija je bila prisiljena odpovedati odplutje parnika Homeric, ki bi imel oditi v New York v sredo, in sicer iz vzroka, ker se ni priglasilo dovolj potnikov.

— Budapesta, Ogrska. — Nečak bivšega cesarja Viljema, grof J. Aldenslleben-Schönborn, se bo koncem tega tedna poročil, a ne s plemenitašinjo, marveč z navadno ogrsko igralko, neko Kaszonyi.

—o—

PROPAGANDA PROTI FAŠISTOM

Rim, Italija. — Nad vasio Terni, ki leži v tukajšnji bližini, se je pojavilo v ponedeljek zvečer več aeroplanov, ki so metali v veliki množini letake, na katerih se je pozivalo prebivalstvo na upor proti fašistični vladi. Domneva se, da so aeroplani zgrešili cilj in da so nameravali vreči letake nad Rim. Spominja pa ta poizkus na enaki čin mladega protifašističnega letalca de Bosisa, ki je preteklo jesen letel nad Rimom; oblastem je sicer ušel, a od tedaj se ni več slišalo o njem in je bržkone podlegel v kaki nesreči.

—o—

NOVO OROŽJE PROTI ZLOČINCEM

London, Anglija. — Angleška policija je oborožena za boj proti zločincem z novim orožjem, z nekakšnimi jajčnimi bombami. Vsebina teh bomb je sestavljena iz posebnih kemikalij, ki imajo to lastnost, da pokvarijo v gotovi meri vse, s čimer pridejo v dotiko. Tako bo vsakdo, kogar bo zadela snov iz te bombe, zaznamovan z neizbrisnim znamenjem. S tem bo zasledovanje pobeglih zločincev znatno olajšano. S te vrste bombami bo v naprej opremljen vsak policist na Angleškem.

STIMSON V ŽENEVI

Sporazum v važnejših točkah na vidiku.

—o—

Ženeva, Švica. — V torek je ameriški državni tajnik Stimson prvikrat osebno prisostvoval tukajšnji razorožitveni konerenci. Prej pa je imel privatni pogovor z zastopniki Japonske, Italije, Nemčije in Anglije. Pogovor se je sukal okrog vprašanja na Daljnjem vzhodu, a vendar je bilo razoroževanje glavna točka. — Kakor se kaže, je nesporazum med Francijo in Ameriko, ki se je pojavil na konferenci pred nekaj dnevi, izginil, in upa se, da se bodo v doglednem času zborovalci zedinili v važnejših točkah glede razoroževanja.

—o—

NENAVADEN VZROK IZGREDOV

Kalkuta, Indija. — V ponedeljek se je razvil med tukajšnjimi Hindujci in muslimani prepir s pretepi in poboji, in sicer zaradi — prašiča. Muslimani so namreč obhajali svoj tridnevni praznik "Bakrid" in ob tej priliki so hoteli žrtvovati svojemu Alahu kravo. Ker je pa krava Hindujcem sveta žival, so oblasti to žrtvovanje prepovedale. Poleg tega pa so Hindujci podtaknili ponoči muslimanom v njih svetišče, na prostor, kjer bi imela ležati krava, mrtvega prašiča. Prašič pa je po muslimanski veri prokleta žival. Ogorčeni muslimani so navalili na Hinde in v pretepu so bile ubite tri osebe.

—o—

— Monte Carlo. — Prvikrat v zgodovini slavne igralnice v tem mestu, Casino družbe, se je zdaj zgodilo, da igralnica ne bo plačala dividend na svoje delnice. Tako so sklenili direktorji vsled skrčenih dohodkov.

—o—

"Tarzan" bo izhajal še celo leto v "Amer. Slovencu"; povejte to svojim prijateljem, da si naročijo list, da bodo čitali "Tarzana"!

Iz Jugoslavije.

NEZNAN ZLOČINEC V DRAŽGOŠIH NAPADEL TRGOVKO LOTRIČEVO IN NJENO HČER TER JU OROPAL. — JUBILEJ "ŠTUDENTOVSKE MATERE" V NOVEM MESTU. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE.

Roparski napad pri Železnikih

Dražgoše, 4. aprila. — Mirno gorsko vasico Dražgoše nad Železniki in vso okolico je močno pretresel in razburil žalostni, strašni dogodek, ki se je izvršil včeraj nad 68letno Marijo Lotričevo in 32letno hčerko Genovefo, ki sta imeli v hiši na Griču malo trgovino. — Ko so se ljudje včeraj zjutraj vračali od maše, so se začudili, ko so zapazili, da se kadi iz Lotričeve hiše. Čudno se jim je zdelo že v cerkvi, ker niso žensk zapazili pri sv. maši kakor navadno. Takoj so sumili, da pri hiši ni vse v redu in so se podali poizvedovat, kaj je. Prvi, ki je prišel k hiši, je bil sosed France Šolar. Skrbel ga je dim, ki se je valil iz hiše in je takoj močno sunil vrata, katera so se tudi odprla, ven je pa udaril močan dim. Prispeli ljudje so ogenj pogasili in za gotovo mislili, da sta se Lotričevi zadušili v dimu. Ko pa se je dim razvlekel, se jim je nudil strašen prizor. V veži za vrati je ležala Genovefa v mlaki krvi z razbito glavo, mati pa ravno tako sredi sobe. Gorela je pa postelja v sosednji sobi. Poleg postelje so našli prazno denarnico, katera je bila najbrže skrita v postelji. Razbojnik je svoje dejanje bržkone izvršil s krampom in nato zažgal, da bi tako žrtvi tudi zgoreli in bi izginila sled strašnega ubojstva.

Sosed Primož Habjan, ki je komaj sto korakov oddaljen od Lotričevega posestva, je rekel, da je slišal okoli pol 4. zjutraj neki glas, ki je rekel: "Odpri, Pavla je tu!" Kmalu nato sta sledila dva zaporedna ženska krika in bilo je zopet vse tiho. Mislil je, da je prišla k ženskama neka sorodnica, ki je pri njih večkrat spala. — Ženski sta namreč bili radi vednih potepuhov, ki se okoli vlačijo, dobro zaklenjeni in nista odprli vsakemu, zlasti ne v nočnih urah. — Prebivalstvo upa, da bo zločinec kmalu v rokah pravice.

—o—

Lep jubilej

Iz Novega mesta poročajo, da poteče letos 36. leto, odkar je gospa Marija Bajde postala "študentovska mati". Dijaki, katere je pred 35 leti vzela v oskrbo, so že vsi mrtvi. Gospa Bajdetova je že v 72. letu svojega življenja in je bila rojena v isti hiši, kjer še dandanes stanuje. Dobro se še spominja vojne leta 1866, kakor tudi kolere in lakote, ki tudi Novemu mestu ni prizanesla. Upognjena je že in slabotna, toda kljub visokim letom nima še nobenega sivega lasu. — Marsikateremu dijaku je bila ne samo gospodinja, ampak tudi skrbna mati in ta in oni se je gotovo s hvaležnostjo spominja.

Ogenj

Dne 2. aprila je nastal ogenj v mlinu na Muri. Mlin je bil last Štefana Gomilarja iz Kroga pri Murski Soboti. Škoda je velika, ker je zgorelo celo poslopje in znaša nad 100,000 Din. Marsikateri siromak je pri tem ob vse žito, ki ga je slučajno imel v mlinu. Po vseh znakih sodijo, da je ogenj zanetila zlobna roka.

—o—

Smrtna kosa

V Spodnji Šiški je umrl Jakob Pirš, posestnik. — V Celju je umrla Gabriela Lubejeva, žena čevljarskega pomočnika, stara 38 let. — V Rimskih Toplicah je umrl Jurij Jakšič, upokojeni podpolkovnik, star 75 let. — V celjski bolnici je umrla Marija Oroževa, žena viničarja iz konjiške okolice.

—o—

Lastno trgovino je oropal

Skoro neverjeten slučaj se je nedavno dogodil na Čatežu pri Trebnjem, kjer je bilo koncem meseca marca vlomljeno v trgovino tamošnjega trgovca. Orožniki so takoj pričeli preiskavo in ker je sum letel na samega lastnika trgovine, so izvršili pri njem hišno preiskavo, ki ni bila brez uspeha. Vse pokradeno blago so našli na domu lastnika trgovine, ki je sam sebe okradel radi tega, da dobi večjo svoto denarja, ker je bil proti vlomu precej visoko zavarovan.

—o—

Nov list

V Parizu je pričel izhajati nov jugoslovanski list z imenom "Les Balkans". List bo pred vsem zastopal stališče "Balkan balkanskim narodom". Namen lista je tudi pokazati širšemu svetu Balkan v pravi luči.

—o—

Žrtev težkih gospodarskih razmer

V Grušovi pri Sv. Petru kraj Maribora je komaj 32letni posetnik Feliks Šalamuna v obupu izpil steklenico lizola in si nato z nožem razparal trebuh. Pišejo, da so temu vzrok težavne gospodarske razmere.

—o—

Devetletna gozdna pravda

Posestniki iz Spodnjih Dan občina Sorica, in posestniki iz Zg. Sorice so se celih devet let pravdali za 25,000 Din vredno gozdno parcelo. Stroški pravde so pa znašali 180,000 Din. Jasna slika kmetske trmoglavosti.

—o—

Zopet eden

Iz sovjetske Rusije se je pred kratkim vrnil domov v Sremsko Mitrovico Milutin Novakovič, ki je že l. 1915 prišel v ujetništvo. Povedal je, da je življenje v Rusiji za delavce, posebno za tiste, ki niso člani komunistične stranke, posebno težavno.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:
For one year $5.00
Fof half a year 2.00
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnajvljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

S. D.:

Resno vprašanje Hooverju

Beseda "varčnost" bo brez dvoma geslo prihodnje tedne in mesece. Zasebno se je moralo povsod jako varčevati, da se je izhajalo; bilo je to varčevanje neizprosna posledica sedanje depresije. Kdor ima danes manjše dohodke, kakor jih je imel poprej, ta bo naravno znižal svoje izdatke, obrnil bo plašč po vetru; on mora paziti dobro, da se mu njegov proračun ne prekucne. To je tako jasno, kakor da je dvakrat dve štiri. Pravim, varčevalo se je zasebno. Javno finančno gospodarstvo pa še vedno ne misli na kako varčevanje. Govori se seveda precej o tem, resnične volje za to pa še niso pokazali, najmanj pa kongres ali zvezna vlada. In ravno zvezne finance zahtevajo skrajno varčnost.

Seveda je še drugo sredstvo, da se izenači primanjkljaj, in to so novi davki. Davčni vijak treba še bolj naviti. Dosedanji boji v poslanski zbornici so pokazali, da to novo sredstvo ni ravno prav prijetno, kakor so si mislili, in če se bo zakon glede novih davkov končno v kongresu sprejel, se bo moralo še pokazati, če je to radikalno sredstvo za deželo tudi prebavljivo, ne da bi škodovalo. Tolaži nas vsaj to, da se v kongresu govori o varčnosti, pa naj si to stvar mislijo kakor hočejo. Varčevalni odsek poslanske zbornice je pismeno vpraševal, naj pove pismeno ali po svojem zastopniku, kake možnosti so v državnem gosodarstvu glede varčnosti. Istočasno so zagotovili predsednika Hooverja, da bodo vse storili, kar je v njihovi moči ,in lojalno sodelovali, da se rešijo zvezne finance. Demokratska večina v poslanski zbornici je storila prav, da je izjavila, da je voljna sodelovati; pokazala je, da ji je občni blagor več kakor pa oziri na lastno stranko. To je bilo državniško mišljeno, in se to tudi pozabiti ne sme.

Od predsednika Hooverja je sedaj odvisno, da da odkrit odgovor na stavljeno mu vprašanje. Seveda je za predsednika neprijetno in sitno, da bi prišel s svojimi lastnimi načrti ven, ko vsi formelni opomini odgovornim voditeljem posameznih vladnih oddelkov niso nič pomagali in zalegli. Hoover ima sedaj priložnost, da se pokaže kot pravi političen voditelj, da opusti ozire na želje svoje stranke, da izdatke v proračunu tako skrči, kakor je to potrebno z ozirom na splošne koristi.

Patronaža bo pri tem seveda trpela, vendar moramo blagor celega naroda staviti višje, kakor pa strankarske koristi in interese te ali one stranke. Ves odgovor Hooverjev za sedaj je bil, da je povabil varčevalni odsek na razgovor in posvetovanje v Belo hišo. Če razume dolžnosti, ki jih ima napram narodu, potem bo prišel s svojimi načrti na dan in črtal iz proračuna vse izdatke, ki niso neobhodno potrebni. Kongres bo potem tudi storil svoje.

Da mora vlada varčevati, vidi vsakdo, kdor dela politiko v Washingtonu. Zdi se pa, da nima nikdo poguma, da bi prvi začel. Bila je zato dobra misel, da so tako rekoč vsilili inicijativo predsedniku. Potreba, da se mora varčevati, je dejstvo. Vprašanje je le: KAKO?

Dali so mu seznam raznih postavk v izdatkih, ki se lahko skrčijo za celih $200,000,000, in nasvetovali, katere uradne oddelke naj spoji v en sam urad. Predsednik je te nasvete sprejel.

O. K. ST. ROCH!

La Salle, Ill.

Pa je res precej dobro kričal oni dopis pretekli teden. Odkar so naši ljudje brali sobotnega Amer. Slovenca, so se začeli zanimati kar za dvoje reči naenkrat. Najprej bi namreč radi zvedeli, kdo je oni dopis v cajtenge poslal. V drugi vrsti se pa za naš pevski koncert zanimajo, ki bo pri sv. Roku v nedeljo, 24. aprila ob 8. zvečer.

Pravijo, da je bil dopis dober. Sedaj pa ugibajo, kdo je pisal. Da boste vedeli, boste našli danes pod tem dopisom vse pojasnjeno. Preden boste pa podpis brali. denite prst na usta in nikomur ne povejte, kako se podpis bere.

Za koncert je pa zato nastalo tako zanimanje, ker nikjer ne verjamejo. da imamo pri sv. Roku toliko zborov kot je bilo naštetih zadnjo soboto. Še v Jolietu in v Chicagi z glavo majejo in jih mika, da bi se prišli osebno prepričat. Le pridite! Jaz vam pa danes lahko še več povem. Nekaj zborov sem celo pozabil našteti. Pozabil sem n. pr. Didreja zbor, Drija dro zbor in Tralalom zbor. Pa jih je še več. Kdor ne verjame, naj kar gledat in poslušat pride.

V nedeljo sem poslušal generalno pevsko vajo in sem vse videl in slišal. Nekatere pesmi so pa že take, da jih še nikjer na vsem svetu niso peli. Na primer ta-le:

Mi smo zbrani pevci mladi z Oglesby,
lepe pesmi bomo peli dve al tri
Vsak Slovenec rad prepeva, mlad al star,
naj doma bo v La Salle al Oglesby.
Pesmi poje Ottawa in tudPeru,
Ottawa in tudi Peru, pa še De Pue.
Lepa je slovenska pesem, prav zares,
mi se radi je učimo, prav zares itd.

Taka je ta pesem, druge so pa drugačne. Boste že slišali, saj vseh Amer. Slovenec ne more vzeti pod streho. Malo dni je še do nedelje. Da bi le tiketi šli dobro v cvetje! Ja, ko bi bil vsak tako priden kot Mr. Rudolf s Svete Gore! Potem bi že bilo. Pa saj morebiti so drugi še bolj pridni, samo povedali še niso, koliko so prodali.

No, pa na svidenje v nedeljo zvečer! **Šššššttt . . .**

—o—

ŠE O TEM IN ONEM IZ PUEBLE

Pueblo, Colo.

Kar se tiče dela po tovarnah in raznih podjetjih, je še vse, kakor je bilo pred letom dni. Me ženske doma smo pa zelo pridne, ker kopljemo in grabimo vsaka v svojem vrtu. Veliko sejemo raznih cvetličnih semen in seveda tudi druga potrebna zelenjadna semena, ker zelenjava vedno prav pride pri družini. — Vreme imamo prav lepo in toplo kakor meseca julija. Tu pa tam imamo seveda vedno kak party ali kako veselico, da se razvedrimo in vsaj za en čas pozabimo na razne težkoče sedanje krize. Vselej se nas zbere skupaj lepo število, da je bolj veselo in se porazgovorimo o tem in onem.

Pri nas se je 23. marca oglasila gospa štorklja in nam pustila čvrstega sinčka. Ob tej priliki se moram prav lepo zahvaliti vsem, ki so me prišli v tem času obiskat in pa tem, ki so prinesli s seboj tudi lepe darove za mojega sinka. Prav lepa hvala mojim staršem Mr. John in Mary Kristan in pa staršem mojega moža, ki so mi največ pomagali v tem času. Enako se prav lepo zahvaljujem vsem drugim, katerih je lepo število, ki so me obiskali in mi prinašali darove. Lepa vam hvala vsem in stokratni Bog plačaj za vso prijaznost in vse, kar ste mi dobrega storili. Radi prostora v listu niste vsak posebej imenovani. Bodite pa prepričani, da ste zapisani pri meni v nepozabnem spominu. — Hvala lepa in pozdrav. **Jennie Yurglich.**

—o—

JUBILEJ NAŠEGA ŽUPNIKA

Pueblo, Colo.

V stari domovini, tam na prijaznem Gorenjskem, ste č. g župnik Rev. p. Ciril Zupan zagledali luč sveta 17. aprila leta 1862. Letos ste praznovali svoj 70. rojstni dan. Blizu 40 let že delujete med nami. Mnogo ste nam v teh letih dobrega storili, za kar smo Vam prav iz srca hvaležni. Vedno bomo prosili Boga, naj Vam obilo poplača ves Vaš trud, ki ste ga imeli in ga še imate pri fari Marije Pomagaj.

Malo je župnij, ne samo v Ameriki, celo v starem kraju, ki bi imele tako dolgo vrsto let enega in istega g. župnika. To je pač najlepši dokaz, da je naš č. g. župnik dobra in blaga duša, ki vse težave prenese in deluje med nami požrtvovalno in so mu na skrbi v prvi vrsti naše duše, katere vodi po poti do večnega studenca, k Bogu.

Hvaležni smo najprej Bogu in hvaležni tudi Vam č. g. župnik in Vam želimo, da bi še dolgo vrsto let bili med nami. — Vsa ta dolga leta, ki ste med nami, se niste ustrašili trudapolnega dela in se ga ne ustrašite niti sedaj. Za vsakega, ki vas vpraša za kak svet, imate tolažilne besede. Zato je pa dolžnost nas faranov, da se Vam prav iz srca zahvalimo in Vam častitamo k Vašemu rojstnemu dnevu, da Vam s tem vsaj malo pokažemo svojo hvaležnost.

Prišli ste k nam kot mladenič, danes ste kljub svojim častitljivim letom, s častitljivo belo glavo, še vedno živahni, veseli in zadovoljni. Bog Vas živi!

V imenu cele fare Vam tako kličem in v imenu cele fare sem napisala te vrstice. Priproste so, vendar naj Vam pokažejo našo udanost in našo hvaležnost.

Faranka Marije Pomagaj.

—o—

PODR. ŠT. 19 SŽZ. VABI NA VESELICO

Eveleth, Minn.

V nedeljo, dne 8. maja bo naša podružnica SŽZ. priredila lepo zgodovinsko igro "Domen", o kateri boste še brali v slovenskih časopisih, kjer vas bo naša sosestra blagajničarka povabila in naprosila, da se polnoštevilno udeležite te predstave. — Sosestre, katere imate že vstopnice, pa se le potrudite, da jih kolikor mogoče razprodate. Vem, da je težko se žrtvovati in dajati za zabave v teh žalostnih časih, a ker je vstopnina slabim delavskim razmeram primerna, upam, da se boste odzvali v velikem številu. Drage sosestre, vedeti moramo, da je denar, katerega žrtvujemo za svojo organizacijo, naša lastnina, o kateri imate vse članice pravico odločevati. Radi tega, drage sosestre, potrudimo se, da se bo kar največ mogoče razprodalo vstopnic v predprodaji, da bomo tako imele do zadnjega kota napolnjeno dvorano. Prireditev bo dne 8. maja ob 7:30 zvečer.

Prav lepo tudi vabimo na to prireditev vse ostale Slovane ne Evelethu in okolici, da se vsi udeležite te lepe igre. — Vstopnina za odrastle je samo 35c, za otroke pa 15c. —Igralci in igralke se prav pridno vežbajo pod nadzorstvom dobro izvežbanega farana in smo prepričani, da bo igra kar najbolje uspela. Na programu bo sledeče:

Prva slika je Union postaja (v angleškem jeziku). Godilo se je za časa splošnega naseljevanja narodov v Ameriko. Igra je jako živa in polna kratkočasnih prizorov in velikega pomena za našo mladino, kakor tudi za odrastle. Glavna igra, katera sledi omenjenemu uvodu, je igra "Domen" v petih dejanjih. Igra nudi polno dovtipov, a tudi polno podučnih in žalostnih prizorov in bo prav gotovo ustrezala vsemu občinstvu.

Igralci so sledeči: Jurec, kmet; Anka, njegova hči; Anže, hlapec; Jerica, dekla; Meta, osobenica, Domen, njen sin, Sova, graščak; Urh, berač; Krševan, učitelj; Spilkin Jožek, krojač. Župan, Tanker, Klemen, Skene, Golobek, kmetje; France, fant; trije biriči; predice; fantje; dekleta.

Prvo dejanje se vrši po zimi v Jurcevi hiši. Jurec, kateri ljubi svojo hčer Anko in ima tudi Domena rad, katerega je vzel k sebi in ga vzgojil kot sina. Anka, hči Jurca, je vsa zaljubljena v Domna, se boji, ko oče izve za to ljubeezn, da ne bo dovolil, da se vzameta itd. Tako se ta povest nadaljuje in ima prav čudne zapletljaje, katere boste pa najbolj videli, ko pridete na igro. Ne morem jih pa tukaj popisati radi prostora v listu. — Pridite torej vsi na to lepo igro, na katero vas povabim v imenu odbora naše podružnice.

A. Nemgar, predsednica.

—o—

NA POTU PO PENNSYLVANIJI

Cleveland, O.

Bila je velikonočna nedelja. Lepo je bilo velikonočno jutro, sicer nekoliko hladno, drugače pa popolnoma pravo veličastno velikonočno jutro, vredno veselega praznika vstajenja Gospodovega.

Od vseh strani so hiteli ljudje iz svojih stanovanj k farni cerkvi sv. Kristine v Euclid, O. k veliki sv. maši, ki se je imela pričeti ob 5. uri zjutraj. Že 15 minut pred 5. uro je bila cerkev polna vernikov in tudi hodišča med cerkvijo in šolo so bila napolnjena z ljudmi. Malo pred 5. uro so se oglasili zvonovi, ki so, četudi mali, vendar dovolj glasno in veselo oznanjali Alelujo—dan vstajenja, dan, ki ga je v resnici naredil Gospod. To je bil zares dan veselja. Konec je bilo žalovanja velikega tedna in vsa žalost se je na mah izpremenila v veličastno zmagoslavno Alelujo, najveselejši dan katoliške cerkve.

Veselo je odmevalo po cerkvi, ko je mašnik zapel pred Najsvetejšim: "Zveličar naš je vstal iz groba"— pevci na cerkvenem koru so pa z radostnim glasom nadaljevali — "Vesel prepevaj, o kristjan..." — Kdo bi se ob tem trenotku ne zveselil in v duhu pohitel naravnost v tiste kraje na Jutrovo, v Palestino, na Kalvarijo, na katero je prvič pred 1900 leti sijalo solnce Vstajenja, da v duhu pogledamo prazen križ, na katerem je Gospod trpel, in se podamo v prazen grob, v katerem je počivalo njegovo telo do tretjega dne v jutro, iz katerega se je dvignil ves bleščeč samo z znaki ran na rokah in nogah ter njegove strani. Veselo je moralo biti to prvo velikonočno jutro in tako veselo ga sv. Cerkev praznuje še danes in ga bo praznovala do konca časov. To je praznik vseh praznikov za vse, kateri verujejo v večnost in posmrtno življenje.

Takoj po končanem sv. opravilu sem bil doma in po stari naši velikonočni navadi zajtrkoval od blagoslovljenih jedi. Ko sem bil s tem gotov, sva z Mr. Albin Modicem takoj zavrtela najin avto in jo ubrala proti Pennsylvaniji. Bila je ravno 7. ura, cesta št. 422 lepo suha, ki naju je skoro 200 milj na daljavo preko livad in ovinkov in hribov pripeljala do Johnstowna, Pa., kjer je bilo dogovorjeno, da bomo kazali slike na velikonočno nedeljo zvečer.

Med gorami, v dolgi dolini, je mesto Johnstown, po kateri se vije široka reka, pravi industrijski kraj. Mesto Johnstown je pozidano bolj na bregu kakor v ravnini. Preko reke so postavljeni vsakojaki mostovi, ob bregu reke pa tovarne. Pregled vse okolice je nemogoč, radi okrog in okrog stoječih visokih hribov, na katere celo vozi vzpenjača ljudi in avtomobile. Tudi cesta in železnica nimate nikjer ravnine pred seboj, temveč se vijete ob pobočjih hribov, se vzpenjate v višino in zopet padate v nižino. Tako je v Johnstownu in tako je po večini tudi drugod v Pennsylvaniji.

Kje naj povprašam za naše naseljence? Naslov od č. g. župnika Snoja sem imel: 481 Decker Ave. Za to cesto pa ve v Johnstownu vsak, ker prav do te ceste pelje mestna kara za 7c. Ta cesta ima pa sedaj že novo ime in se imenuje St. Theresa Hill. Tukaj se izstopi iz kare in se gre nekaj minut v hrib. Tik ob tej cesti teče žuboreč potok prav mimo cerkve sv. Terezije, ki je sedaj nova farna cerkev slovenskih rojakov v Johnstownu. — Prav zanimiv je ta kraj. Ko namreč izstopiš iz cestne kare, je pot takoj strma in nekaj časa te spremljajo ob strani stanovanjske hišice. Kmalu se pa na levi strani te poti začne pravi gozd, dočim so na drugi strani ceste med drevjem pomešane hiše prav do cerkve sv. Terezije. Ko potnik nastopi to pot, in če ne ve, mu nikako znamenje ne kaže, da bo na tem potu naletel na kako cerkev, še najmanj farno. Toda, na desni strani se potniku med drevjem kmalu pokaže lepo zidana, precej velika cerkev, ki kaže, da živi v tej bližini dokaj lepo število katoliškega naroda. Čudno je to, da naprej ni več hiš in tudi z avtom je skoraj nemogoče po tej strmini. Na posebej vzvišenem kraju za cerkvijo se nahaja župnišče in naprej ni več nobene hiše.

Kot tujec prvič tukaj, in poleg tega še prav na popolnoma novi fari, sem samo gledal in razmišljal, kako in kaj. Počasi so se mi zjasnjevale misli, ko sem stal pred lično zidano cerkvijo in opazil na levi strani cerkve na dokaj komodnem prostoru umetno izdelano "lurško votlino" — nekaj posebno izrednega na tem kraju. Nad tem krajem pa vodijo precej strmo stopnice prav do župnišča, ki je tudi zidano enako kakor cerkev. Na levi strani cerkve je pravi gozd, v katerem je, kakor so mi pravili, lepo jezero, v katerega se s hriba stekajo studenci. Torej vse kakor nalašč v razvedrilo dohajajočih potnikov v poletnem času. Ko sem vse to kot tujec

(Dalje na 3. strani.)

TARZANOV SIN (28) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Glas Jakca, s katerim je obgovoril male zamorčke, je slednje hudo prestrašil, da so vsi prestrašeni zbežali v naselbino s posebnim krikom. Pri ograji so se kmalu prikazali zamorski vojniki s sulicami. Jakec je dvignil roko v znamenje miru in prijateljstva, toda v odgovor so zamorski vojniki začeli metati proti njemu svoje sulice. Akut je z drevesa klical Jakca nazaj, naj nikar ne gre naprej, ker so to nevarni ljudje.

Toda Jakec je bil drzen in ni poslušal starega Akuta. Ko pa je Jakec uvidel, da so to ljudje, ki se ne dajo pogovoriti, se je obrnil in zbežal nazaj v džunglo. Akut ga je zopet karal in obenem ga je silil, naj čimpreje gre naprej v notranjost džungle, ker zamorci jih bodo gotovo zasledovali, ko so ga enkrat videli. Jakec je spoznaval čezdalje bolj in bolj, da ima Akut prav in da je Akut njegov edini prijatelj v tem divjem svetu.

Ko se je Tarzanov sin še nekaj časa obotavljal na velikem drevesu je res kmalu zagledal skupino zamorskih vojnikov, ki so ga zasledovali. Obšel ga je srd in jeza. Hotel se je boriti z zamorskimi vojniki. Sledil je četi po vrhovih neopaženo. Zamorski vojniki pa so kričali in delali vsake vrste ropot na zasledovanju. Konečno je zagledal, da je neki mlajši vojnik ostal v ozadju za četo. Nasmeh mu je šinil na ustnice.

Ko je zamorec prišel pod njegovo vejo se je Tarzanov sin spustil liki ris na svojo žrtev. Padel mu je na hrbet in ga silovito stisnil za vrat. Črnec se je sicer otepal na vso moč, pa ni mogel iz močnega prijema Tarzanovega sina. Ta slučaj je pokazal, da se je Tarzanov sin razvil v močnega človeka. Tiščal je zamorca s tako silo, da ga je zadavil in da je obležal mrtev pod njim. S tem je Tarzanov sin pokazal svojo drzovitost. . .

DENARNA NAKAZILA

odpravljam točno in zanesljivo po dnevnem kurzu v Jugoslavijo, Nemško, Avstrijo in Italijo in v druge dele sveta. Prejemniki dobijo denar direktno na dom po pošti brez vsakega odbitka. Sedaj pošiljamo:

100 dinarjev	$ 2.35	50 lir	$ 3.30
250 dinarjev	$ 5.10	100 lir	$ 5.90
500 dinarjev	$ 9.60	250 lir	$13.95
1000 dinarjev	$18.70	500 lir	$27.10

Za nakazila, ki se izplačajo v starem kraju v amerikanskih dolarjih računamo 75c. do $50.00. od višjih svot po 1 odstotek in pol.

John Jerich
(V PISARNI "AM. SLOVENCA")
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SEKTARSTVO V DANAŠNJI RUSIJI

Človeško življenje je neprestano nihanje in borba med ekstremi: iz odpora proti materializmu se je rodil idealizem, kateremu je sledil realizem in naturalizem, za katerim je prišel spiritualizem. Skoraj nemogoča je ona zlata sredina, ki bi kot rezultanta nasprotnih si sil vodila naše življenje v mejah pravega in dobrega. Vsaka akcija rodi reakcijo in najrajši bi kot aksiom zapisal,da je vse vodilo in gibalo človeškega življenja veden boj in nasprotovanje med posameznimi idejami.

Po tem kratkem uvodu in s tega razgledišča nam bo lažje razumljiv tudi pojav številnih verskih sekt ali ločin, ki v zadnjem času tako silno rastejo v sovjetski Rusiji. Komunistični režim, ki temelji na surovem materializmu in je napovedal neizprosen boj vsemu, kar količkaj nasprotuje materializmu, je sam ustvaril najugodnejša tla za uspevanje novih sekt, ker je prepovedal vsako versko združevanje in izvrševanje kakršnegakoli religioznega kulta. Dan za dnem se pojavljajo nove sekte, v katerih iščejo njihovi začetniki pristaši in propagatorji zadostila in utehe svojemu religioznemu življenju. Ta pojav novih sekt kaže iznova, da boljševistični režim ni prav nič zatrl ruskega nagnenja do napačnega misticizma in sektanstva, ampak ga je še pospešil, kot se to dogaja ob času stisk in preganjaj. In že sami ruski "brezbožni" časniki vedno češče poročajo o nastajanju novih verskih ločin, kar pomeni, da jim je zadeva prišla na ušesa in da jim ne more biti preveč povšeči. Danes navajamo samo tri primere, o katerih piše "Brezbožnik" in ki so dosti značilni za razumevanje in osvetlitev verskih razmer v današnji Rusiji.

V 37. številki piše "brezbožnik" o sekti "Rdečega zmaja" dobeesdno sledeče:

Sekta "Rdeči zmaj" eksistira že od leta 1921. Njeni agitatorji romajo po vsej Rusiji in pridigujejo o drugem Kristusovem prihodu, o propadu sovjetske vlade in o nastopu vladanja carja Mihaela. Tudi to sekto vodijo — kakor vse ostale sekte — "nekdanji ljudje" (to je takšni, ki so bili v carski dobi vplivni in ugledni veljaki): I. P. Saveljev, bivši trgovec, in I. P. Cigankov, sin ruskega uradnika. Oba se izdajata kot "poslanca božja" in prvi se je imenoval prerok Georgij-Pobjedovšev (Zmagovavec) in Rasputin, drugi pa se je delal za Aleksija, dediča Nikolaja II. in sam sebe nazival za preroka Elijo.

Da bi zakril svojo protirevoluciarno smer in delo, se je dal "Aleksij" pri borzi dela vpisati kot knjigarnar. Leta 1928. je imela sekta "Rdečega zmaja" v Moskvi in okolici mesta okoli 50 članov, ki so se zbirali po hišah svojih somišljenikov. Pridigala sta Hieromonah Vitalius in redovnica Samsonova. Svoje člane pridobiva sekta med gospodinjami in neorganiziranim prebivalstvom, posrečilo pa se jim je, da so našli nekaj pripadnikov celo med tovarniškimi delavci. Ana Tugarinova, delavka v Djedovskirski tvornici, je mnogo pripomogla k razširitvi te sekte in se je dala ločiti od svojega moža, ki ni maral stopiti v sekto.

"Aleksij" je nastopil v fabriki javno proti sovjetski vladi in dejal, da je vse boljševistično početje delo satanovo. Sekta "Rdeči zmaj" si je nadela nalogo, da unči in upropasti vlado sovjetov; s propagando in agitacijo in z vsemi mogočimi sredstvi so skušali ovirati napredek socializma in škodovati boljševikom. Javno so se izrekli proti kolhozi (kolektivističnemu gospodarstvu) in proti sovhozi (sovjetskemu gospodarstvu). Delovanje "Rdečega zmaja" deluje v Moskvi in v okolici družno s križarsko vojsko rimskega papeža. Na nekem svojem sestanku so naznanili sektanti svojim somišljenikom, da bo 19. marca padla sovjetska vlada, da bo kmalu prišel Kristus in car "Mihael", ki bo prevzel vodstvo Rusije in pobesil vse komuniste!

Sekta ima svoje lastne svete predmete: metle, lesene in železne lopate, grčave gorjače in carjevo znamenje s sliko Georgija Pobjedovševega, pa še marsikaj drugega, kar naj po mnenju sektantov, ki so vsi izstopili iz pravoslavne cerkve, pomeni skorajšnji konec sovjetske tiranije."

Tako "Brezbožnik" o "Rdečem zmaju". O sekti "Jegovistov" pa piše isti "Brezbožnik" v svoji 27. štev. takole:

"Pozna temna noč. Pred nama leži tiha uličica (to pripoveduje neki Mihael Kovlev). Moj tovariš potrka na slabotna vrata.

— Kdo je? se oglasi glas znotraj.

— Prijatelji! odgovori moj spremljevalec.

Počasi se odmakne težak zapah in v temnih vratih se prikaže dobrodušen obraz zgrbljene starke. Umazanorjave lase ji pokriva bel robec. Gleda nas z vodenimi očmi in topo buli pred se.

— Kdo ste pa vi? me ošine z očmi.

— To je moj znanec pa bi se rad nekoliko seznanil z našo vero! odgovori tovariš.

— Seznanil? počasi odvrne starka, "potem pa kar urno, ljuba golobčka, zakaj opravilo gre že h koncu!"

Po stopnicah stopiva v temno sobico, ki jo je razsvetljevala zakajena svetilka. Za mizo je sedel možakar v plašču in bral iz knjige pred seboj. Pri najinem prihodu se je obrnil, da sem videl njegove bolestne in brezizrazne oči. Nato se je zopet obrnil in čital dalje.

— Sedite! mi veli starka in mi ponudi nizek stol.

Polagoma sem se razgledal. V sobici je bilo kakih dvanajst ljudi, od teh največ žensk. Vse je molčalo in napeto poslušalo, mož pri mizi pa je bral z napolpojočim glasom: "Naj pride nadte vse to prekletstvo, ki te naj uniči! Preklet bodi v mestu in na deželi,prekleto bodi tvoje imetje, preklet sad tvojega telesa in tvojega polja,preklet bodi tudi ti pri svojem prihodu in odhodu. . ." (Deuteronomium 28, 12—15.)

Zatem spusti glavo v roke in si zakrije obraz. Tako sedi mirno in mrko. .. Vsi prisotni storijo podobno, zarijejo obraze v dlani in težko sopejo. Vse molči. . . Voditelj se iznova vzdigne in z narejenim vzhičenjem in navdušenjem spregovori: "Bojte se Boga! Da, Jehova, strašnega Boga, se hočemo bati!. . ." In po dolgem presledku doda s pomenljivim poudarkom: "Mir z vami, bratje, bratje, končajmo!. . ." Še nekaj trenotkov sedijo sektanti in se urno razidejo, ne da bi se poslovili drug od drugega.

Tako molijo "verniki" sekte "Jegovistov" ali "Jehovistov".

Sekta "Jegovistov" se je osnovala pred kakšnima dvema letoma v Kazinovu v obliki majhnih družinskih skupin. V zadnjem času so se vrgli pridigarji "Jegovistov" na vas, kjer imajo nemalo uspehov. Propovedujejo, da mora drug drugega bičati, pripovedujejo o peklu, peklenskih mukah in slikajo drugi Kristusov prihod in podobno. . . Tudi njihova propaganda je več ali manj nasprotna sedanjemu režimu."

Takšni so "Jegovisti".

Tako pripoveduje sam "Brezbožnik".

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

ogledoval, bilo je na velikonočno nedeljo zvečer, sem imel pri tem tudi čast stisniti roko č. g. župniku Rev. B. Snoju, ki je pravi začetnik tega prijaznega kraja. Precej časa sva se razgovarjala o tem in onem, predno sem mogel vse doumeti, kar mi je č. g. župnik pojasnjeval, o delu in napredku tega božjega hrama. Č. g. župnik je priznal, da so iz divjega gozda napravili lepo in zelo vabljivo svetišče. Povedal je tudi, da je kraj "Lurdske grote" zavzemal najbolj divji in pust kraj, prave skalnate pečine, katere so si izbrali za Marijino svetišče, da ga sedaj celo umetniki cenijo, da je vreden več tisoč dolarjev, kar tudi v resnici izgleda. — Še bolj sem se čudil pripovedovanju g. župnika, ko mi je rekel, da pred letom dni niti on niti farani niso še nič znali, kje in kako bi pričeli s faro. Pa sem mu omenil, da so morali prav gotovo delati prava čuda, drugače je skoro neumljivo, da se je v tako kratkem času in v takih razmerah toliko napravilo. Gospod župnik, ki se nič ne zanaša na svojo moč, mi je rade volje pritrdil, da pač trdno zaupal svoji farni patroni, Mali cvetki sv. Tereziji, ki je pač največ pomagala in posredovala s svojo priprošnjo, da se je to tako uspešno začelo in nadaljevalo. — Res je, da danes že vsak v duhu gleda v bodočnost in vidi na hribu sv. Terezije, kako se bo v kratkem dvignil kolegij s samostanom, ki bo za državo Pennsylvanijo in cel slovenski narod mnogo pomenil. Čudna so res pota božje previdnosti. Pred letom dni niso še nič vedeli, kam naj se obrnejo, kje in kako naj pričnejo s faro in sedaj vse pod streho: lepa cerkev, spodaj velika dvorana, v zvoniku trije lepi zvonovi, poleg cerkve pa krasna votlina Lurdske Gospe, kjer se navadno ob lepem vremenu na prostem opravlja božja služba, na hribu nad tem pa lepo zidano župnišče. Vse okoli pa obdaja krasen gozd in potoki tečejo po strugi mimo cerkve v velik vodnjak.

Potnik, ki obišče ta kraj, se razveseli in ne čudim se, ko so mi pravili, da je bilo ob času blagoslovitve cerkve tu do 10 tisoč ljudi. Tudi v času, ko sem se jaz tam nahajal, so, čeprav je divjal sneženi vihar, dospeli ljudje v cerkev na velikonočni ponedeljek in ti so morali preko velikih sneženih zametov. To je jasen dokaz, kako ljubijo svojo farno cerkev. Vse to sem na lastne oči sam videl in to lahko spričam. Priporočam pa vsem, ki potujejo z avtomobili, da se oglasijo na tem prijaznem hribu in si ogledajo ta zares romantični kraj vsaj za par ur, prav gotovo ne bo nobenemu žal, ker kraj je v resnici lep.

To leto nameravajo prirediti veliko slovesno obletnico meseca avgusta. To bodo res lepi časi in obljubil sem, da jih bom za ta čas posetil ter bom snemal slike večerne procesije. Takrat pač ne bo snega, kakor je bil na velikonočni ponedeljek. Vseeno je pa slika lepo izpadla.

Pot iz Johnstowna v Steelton sva napravila s šoferjem po železnici, ker sva se ustrašila snežnega viharja, ki je divjal med nedeljo in ponedeljkom, in nisva bila prepričana, da z avtom kje sredi pota ne obtičimo v snegu. Kako sva se pa začudila na vožnji proti Steeltonu, ko sva skozi okno v vlaku opažala, da je vedno manj in manj snega. Ko sva dospela v Steelton, pa o snegu sploh ni bilo ne duha ne sluha. Kar verjeti nama niso mogli, ko sva rekla, da sva sredi velikega snega pustila avto na potu. V Steelton, v stari naselbini, je bilo vse živahno, čeprav tudi tam kakor povsod vlada med ljudmi veliko brezdelje. Med tem ko v Johnstownu ni bilo pri kazanju slik posebne udeležbe, nekaj radi tega, ker so se iste razdelile v štirikratno kazanje, nekaj pa radi neznosnega vremena, je bilo pa v Steeltonu zelo živahno in polno živega zanimanja za slike.

Med tem, ko je v Johnstownu vse novo, je tu v Steeltonu že stara in dobro organizirana župnija in naselbina. Ta kolonija ima tudi zelo navdušene ženske, ki veliko delujejo in se zavzemajo za vse dobre stvari. Sodelovanju žensk tudi pripisujem tako veliko udeležbo pri kazanju slik in za drugi napredek. Osobite članice podružnice št. 8 SŽZ.. Kdo ne pozna vrle žene Mrs. Dorothy Dernich. Poznam jo že dolgo vrsto let. Povsod je na delu, pri društvih, ko je v več društvih tajnica, dela pri igrah in se trudi za narodni in katoliški blagor. Z njo so na delu druge delavne žene, ki ji z veseljem pomagajo. — Dolgo let poznam tudi mojega prijatelja Mr. Marka Kofalt, ki je bil ta večer predstavnik. —Ne bom našteval daljna imena, da moj dopis ne pojde v uredniški koš. Povem pa še to, da sem bil in sem še sedaj prav lepo hvaležen družini Bernikovi za vso postrežbo, katere sem bil pri njih deležen, tako za vožnjo z avtomobilom, kakor tudi za vse drugo. Z veseljem bom zopet posetil vašo naselbino, ko bom imel spet kaj novih slik in ko se bodo razmere kaj izboljšale.

Obiskal sem še nekaj družin, kjer so me zelo vljudno sprejeli, na kar sem se zopet vrnil v Johnstown. Sneg je med tem časom že skopnel in tako smo se z avtomobilom zopet peljali proti Pittsburghu v velikem dežju med naše stare znance in sosede na Butlerju. — Celj božji dan je močno padal dež in prav slabo je kazalo za popoldanske slikane predstave. Pa je bila udeležba vseeno popolnoma zadovoljiva, kakor tudi večerne prireditve. Otroci so se kazanja slik udeležili v obilnem številu in udeležba zvečer je bila veliko bolja, kakor smo jo mogli radi male reklame in kratkega časa pričakovati. — Vsem možem, posebno še Ivanu Varogu, ki je vse lepo poskrbel za to slikovno predstavo, se prav lepo zahvaljujemo. — O priliki se še vidimo.

A. Grdina.

—o—

Se še ni čisto umil. — Matevžek, kako se ti je dopadla knjiga, ki sem ti jo poklonil za božič?

— Je še nisem pogledal.

— Zakaj pa ne?

— Ker mi je mamica rekla, da ne smem, dokler si prav lepo ne umijem rok.

STANOVANJE V NAJEM

se odda. Štiri sobe, elektrika in plin. Najemnina nizka. — Vprašajte pri **Ant. Kremesec, 2323 So. Winchester ave., Chicago, Ill.**

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe za tu in stari kraj, dolžna pisma, affidavite, oporoke, posredovanje za dobavo potnih listov in druga notarska dela izdeluje točno in zanesljivo

John Jerich

SLOVENSKI NOTAR

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

A. GRDINA IN SINOVI

Trgovina Pohištva in Pogrebni Zavod

6019 S. Clair Ave.—1053 E. 62nd St., Cleveland, O.

Za vse naša podjetja odgovarja en telefon

HENDERSON 2088

Furniture, Radio, Victrolas, Records, AMBULANCE.

Residenčni telefon Euclid 8710

Vesti transatlantske službe

(TRANSATLANTIC SHIPPING NEWS)

Tekma za hitrost na Atlantiku

Hitrost, večja hitrost in še večja hitrost! To je stremljenje današnjega sveta. Več hitrosti na železnicah, več hitrosti pri avtomobilih, več hitrosti pri zrakoplovih in tudi pri parnikih se zahteva več in več hitrosti.

Spomnimo se nazaj v prva leta našega priseljevanja, v leta okrog 1900. Tedaj so veljali za najhitrejše parnike oni, ki so rabili od 10 do 11 dni iz Francije do New Yorka. Okoli l. 1905 so že vozili parniki na teh črtah, ki so skrajšali vožnjo na 7 do 8 dni, a leta 1910 je imela angleška Cunard linija v prometu svoj "flajer" Mauretania, ki je skrajšala vožnjo čez Atlantik na 5 do 6 dni.

V desetih letih — od 1900 do 1910 — se je zvišala hitrost transatlantskih parnikov za 100 odstotkov, od 10—11 dni na 5—6 dni.

V prvi vrsti so tedaj tekmovali za hitrost Angleži in Nemci in Nemci so hoteli ne samo doseči Angleže, temveč so imeli resen namen jih tudi prekositi. Vedeli so namreč, da pomenja prvenstvo v hitrosti parnikov tudi prvenstvo v številu potnikov, zlasti onih za prvi in drugi razred.

Nemci so hitro gradili osobne parnike. Ni skoro bilo leta, da bi ne spustili v morje novega orjaka. Eden je bil večji od drugega, eden hitrejši od drugega. Po velikosti parnikov niso samo dosegli Angležev, temveč so jih tudi prekosili. Šlo je samo še za hitrost. večjo kakor jo je imela Mauretania, in prvenstvo na Atlantiku bi prešlo od Angležev na Nemce.

Razume se, da so Angleži, katerim je zavest o prvenstvu na morju že prešla v meso in kri, gledali na svoje nevarne nemške tekmece z jezo. Sledila je svetovna vojna, katera je imela precej svojih korenin ravno v angleško - nemški tekmi na Atlantiku.

Zmagovalci so Nemčiji vzeli vse parnike, ki so imeli kako večjo vrednost in največ od teh je prišlo pod angleško zastavo. Toda, Nemci so sicer zgubili svoje parnike, toda zgubili niso svojega tekmovalnega duha niti v drugih stremljenjih, niti za tekmo za Atlantik.

V prvih desetih letih po vojni so zopet Angleži imeli nesporno prvenstvo na Atlantiku; njihova Mauretania je bila kraljica na njem celih 23 let, — dokler niso Nemci dogradili "Bremen" in "Europe". Česar Nemci niso mogli doseči pred vojno, so dosegli nekako 10 let po vojni. — iztrgali so Angležem prvenstvo hitrosti.

To je bila zelo grenka pilula za Angleže, toda preostajalo jim ni drugega kakor iti na delo ter zgraditi parnik, ki bo večji kakor vsak drug parnik. In kar si "John Bull" "naprej vzame", to navadno tudi doseže. To velja tudi za ta slučaj, kajti že lansko leto so pričeli graditi, to se pravi, Cunard linija je pričela graditi parnik-velikan, kojega tonaža ima znašati okrog 75,000 ton, kar je približno 20,000 več kakor sedanji največji osobni parnik.

Ta parnik pa ne bo samo največji, temveč ima biti tudi znatno hitrejši kakor sta Europa in Bremen. Ta parnik ima priti v promet l. 1934. Ako se bo ta parnik obnesel tudi v praksi kakor pričakujejo njegovi graditelji, se bo prvenstvo na Atlantiku vrnilo nazaj k Angležem.

—o—

Samo cent in pol stane "Am. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivosti in koristnega berila najdete v njem za ta cent in pol.

JUGOSLAVIJA PRIDE V MINNESOTO

V dnevih med 22. aprilom in 1. majem bo prišla Jugoslavija v Minnesoto na obisk in sicer: 22 .in 23. v Ely, 24. in 25. v Eveleth, 26. in 27. na Chisholm, 28. na Gilbert, 29. na Soudan in 1. maja pri sv. Štefanu v Brockwayu.

Ob tej priliki se bodo kazale slike iz stare domovine Jugoslavije domačih rojstnih pokrajin. Čas in prostor kazanja slik naj vsak izve v svoji naselbini. Potom v Minnesoto se bodo kazale slike tudi v So. Chicagi za hrvatsko naselbino. — 19. aprila, nazaj grede iz Minnesote, se bodo kazale slike tudi za naše Wisconsin farmarje na Willardu v sredo, 4. maja.

Na veselo svidenje:

A. Grdina, lastnik slik.

VOZNI RED PARNIKOV:

4. maja—Berengaria — na Cherbourg in Southampton
5. " —Bremen — na Cherbourg in Bremen
5. " Deutschland — na Cherbourg in Hamburg
7. " —Mauretania — na Cherbourg in Southampton
6. " —Olympic — na Cherbourg in Southampton
12. " —New York — na Cherbourg in Hamburg
12. " Europa — na Cherbourg in Bremen
14. " Majestic — na Cherbourg in Southampton
14. " —Aquitania — na Cherbourg in Southampton
14. " —Paris — na Plymouth in Havre
17. " Columbus — na Cherbourg in Bremen
17. " Leviathan — na Cherbourg in Southampton
7. " —Vulcania — na Dubrovnik in Trst
21. " —Bremen — na Cherbourg in Bremen
25. " —Berengaria — na Cherbourg in Southampton
26. " Leviathan — na Cherbourg in Southampton
27. " —Olympic — na Cherbourg in Southampton
1. jun.—Mauretania — na Cherbourg in Southampton
3. " —Ile de France — na Plymouth in Havre

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364

Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.

Tel. Austin 2376, Chicago

Urad: 3335 West 26th Street

Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen srede ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Hlavatyjeva Lekarna

1858 W. 22nd St., Chicago

Tel. Canal 0151—0164

SLOVENSKA LEKARNA

Izvršuje zdravila točno in zanesljivo po zdravniških predpisih, Prodaja vse druga zdravila in toalete.

Druga knjiga Tarzanove povesti

"Tarzanov povratek"

je ravnokar izšla.

Tiskali jo nismo nič več, kakor prve knjige, zato vsi tisti, ki ste kupili prvo knjigo, takoj se požurite in pišite po to drugo knjigo, ker drugače jo ne bote dobili.

KNJIGA STANE 45 CENTOV S POŠTNINO.

Naroča se od

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

OPOMBA: Nekateri imajo navado, da naročajo taka mala naročila po C.O.D. Vsem bodi povedano, da tako mala naročila po C.O.D. ne pošiljamo. Naročilom priložete za zgorajšno svoto poštne znamke, ali pa poštni Money Order.

VSAKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šifkarto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin ,elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

"Mož v sivi suknji"

ROMAN IZ NAPOLEONOVE DOBE

Angleški spisala B. Orczy. — Prevedel Paulus

Prefekt si je moral oddahniti. Nepretrgano, gostobesedno je govoril. In ni se mu bilo treba pritoževati, da ga nihče ne posluša. Tajni detektiv gospoda ministra je sedel nepremično in njegove globoke oči so bile vprte v prefekta. Le gospod cesarski prokurator je kazal še vedno svojo hladno brezbrižnost in se očividno zanimal samo za svoje nohte.

"Izpočetka," je nadaljeval prefekt po kratkem osvežujočem molku, "izpočetka se je zdelo, da zločina nista v nobeni medsebojni zvezi in jaz za svojo osebo niti danes nisem prepričan, da bi bila. Eno pa je obema zločinoma skupno in prav v tem tiči neka nerazumljiva tajinstvenost, — namreč da ne vemo, zakaj so pravzaprav vlomili v knjižnico in zakaj so umorili tistega človeka. Sicer je tatove služinčad splašila, bežati so morali. Pa je bilo v knjižnici vrednosti, tudi denarja, dovolj, ki bi ga bili lahko odnesli, čeprav se jim je mudilo — če bi jim bilo mar za denar. Umorjeni nesrečnež pa je bil revež, uro so mu sicer vzeli in žepe obrnili, pa ubiti ga res ni bilo vredno."

"Ali je policija dognala osebnost umorjenčevo?" je vprašal mož v sivi obleki s svojim brezbarvnim glasom.

"Seveda! Mož je bil znan po vsem mestu. — Sluga je bil pri gospe markizi Plelan."

Gospod prokurator je iznenaden dvignil oči od svojih nežnih prstov.

"Res —," se je začudil. "Tega nisem vedel. Lefevre mi ni povedal, da pozna umorjenca."

Vzdihnil je in se spet poglobil v lepoto svojih nohtov.

"Hm —!" je pravil. "Ubogi Maxence! Videl sem ga pri gospe Plelan. Miren, nedolžen človek je bil, da je malo takih. Nikomur ni nič žalega storil. Kak namen so neki utegnili imeti zlikovci, da so ga umorili?"

Prefekt je skomignil z ramen..

"Prepir morebiti, mislim," je dejal.

"Fantovska ljubosumnost?" je vprašal mož v sivi suknji.

"Oh ne, gospod! Maxence je imel že precej črez petdeset. Prestar je bil za take neumnosti."

"Je bil čeden človek?"

"Kaj še! Vse drugo ko čeden! Mahedrav, razkuštran človek je bil in lase je imel rdeče ko lisica kožuh."

Samo za drobec ene same sekunde so se možu v sivi suknji zableščale oči v čudnem sijaju, zdelo se je kot da mu je hotel uiti črez blede, tenke ustnice vzklik, ki ga je le težko zadržal, vsa njegova suhljata postava je za trenutek vztrepetala pod hipnim navalom nepremagljive podjetnosti. Pa ta sprememba njegove sicer mirne in brezpomembne zunanjosti je minila prav tako hipno kakor je prišla, policijski prefekt je niti opazil ni, gospod prokurator pa se itak ni zanimal za drugo ko za svoje lepe, skrbno negovane nohte.

"Ubogi Maxence!" je vzdihnil gospod Vimars čez nekaj časa. "Miren človek je bil! Nobenega sovražnika ni imel, kolikor vem. Zelo vdan je bil gospe markizi, zvesto ji je služil, popolnoma mu je zaupala. Prepirljiv ni bil, tudi prihrankov ni imel. Več ko par frankov niso našli v njegovih žepih, davi, ko so ga umorili. In prav zato, ker za umor ni najti nobenega pravega povoda, prav zato, pravim, je policija že koj izpočetka zavrgla misel, da bi bili utegnili imeti vmes svoje prste roparji, ki so napadli poštno kočijo."

"Ali je pot, ki so ob njej našli truplo, ponoči zelo samotna:" je vprašal mož v sivi suknji.

"Zelo samotna" je pritrdil prefekt. "In ljudje pravijo, da po noči ni varna. Roparjem je posebno priljubljena. Pa najkrajša pot je iz Alencona v Mayenne. In obenem pelje skozi Lonrai in Plelan."

"Ali je znano, kaj je iskal sluga gospe markize Plelan na tej samotni poti o polnoči."

"Ni gotovo," je posegel tedaj v pogovor gospod prokurator, "da bi se bil umor zgodil ravno o polnoči!"

"Mislil sem —."

"Truplo so našli v ranih urah," je nadaljeval prokurator s hladno prizanesljivostjo. "Mož je bil mrtev že par ur. Koliko ur, o tem se zdravnik ni izjavil. Maxence je imel brez dvoma prijatelje in sorodnike v Alenconu. Misli se, da jih je včeraj popoldne obiskal in se po noči vračal v Plelan."

"Ta podmena je napačna!" je mirno povedal mož v sivi suknji.

"Napačna —. Kako mislite to?" je vprašal gospod prokurator z ledeno mrzlim, oholim glasom.

"Davi sem se vračal iz Plelana v Alencon, pa nisem nobenega trupla videl ob poti."

"Truplo je ležalo v cestnem jarku!" je dejal prokurator suho. "Zgrešili ste ga!"

"Mogoče," je odgovoril mož v sivi suknji enako suho, "pa ni verjetno."

"Torej ste ga iskali —?"

Pa komaj da so gospodu prokuratorju ušle te besede, že je obžaloval svojo prenagljenost. Veliko neumnost in neprevidnost je zagrešil. — Ugriznil se je v ustnice, jezen je bil nad samim seboj, da se je tako nerodno zaletel in spozabil.

Mož v sivi suknji ni odgovoril ničesar. Nepremično je sedel, čisto v se je zlezel, zdelo se je kot da se je obdal z nevidnim plaščem, skozi katerega ni moglo prodreti niti najbistrejše oko in nobeno še tako zvito vprašanje.

Gospod prefekt, ki mu je bilo vsakikrat skrajno neprijetno, če sta gospoda umolknila, je bil koj pripravljen, da junaško prekine grozeči molk z daljšim govorom.

"Prepričan sem," je začel zgovorno, "da čisto po nepotrebnem trativa dragoceni čas gospodu prokuratorju! Zagotavljam vas, gospod — eh — Fernand, da lahko dobite pri policijskem komisarijatu podatke o vseh podrobnostih zločina, če — če vas res zanimajo. Zato mislim, da bi se sedalje poslovila, — hočem reči," je negotovo in obotavljaje se pridjal, ko se je srečal z mirnim, vprašujočim pogledom tajnega detektiva — "hočem reči, razen če — če morebiti mislite še kaj posebnega govoriti z gospodom prokuratorjem."

"Rad bi vedel," je dejal mož v sivi suknji mirno, "kaj je povzročilo nesrečneževo smrt."

"Strel iz pištole," je odgovoril gospod St. Tropeze hladno. "Naravnost med lopatice, pomerjen čisto od blizu. To dokazuje od strela osmojena suknja umorjenčeva. Zdravnik pravi, da je bil koj mrtev."

„Torej strel med lopatice —. In našli so ga na hrbtu ležečega?" je pravi mož v sivi suknji bolj sam zase ko za svoja poslušalca, "In ničesar niso našli pri njem, kar bi utegnilo pojasniti vzrok umora?"

"Ničesar, gospod!" je posegel vmes prefekt. "Čisto nič! V hlačnem žepu je tičal zmečkan, zamazan list papirja, popisan vse vprek z različnimi številkami. Prav tak je kot da ga je iztrgal iz računskega zvezka kakega šolarja."

(Dalje prih.)

"Gorenjska"

To je knjiga, ki jo bo z velikim užitkom bral v ak Slovenec, kaj šele sinovi in hčere prekrasne romantične Gorenjske, ki tvori najlepši del slo enske, kakor tudi jugoslovanske zemlje.

Sinovi in hčere prelepe romantične Gorenjske, bodo v tej knjigi našli v besedi in sliki svoje mile rodne vasice, trga in mesta, svoja pestra gorenjska polja in livade in svoje divne lepe gorenjske gore in planine.

V knjigi je opisana zgodovina in sedanjost skoro vseh gorenjskih mest, trgov in vasi.

KNJIGA "GORENJSKA"

ima nad 250 pokrajinskih slik, ki predstavljajo gorenjska mesta, trge in vasi, pestra polja in livade in divne gorenjske gore in planine.

AKO SO BILI GORENJCI PONOSNI

na svojo lepo Gorenjsko dosedaj, bodo odsedaj je bolj, ko jim bo ta lepa knjiga oživela sladke spomine na svoje prelepe domovinske kraje.

Knjiga je krasno delo in vsebuje skupno nad 350 strani, krasno ilustrirana s pokrajinskimi slikami prelepe Gorenjske. — **Stane $2.00**

NAROČA SE OD:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Naročite jo, dokler je v zalogi!

KIPI

Za mesec maj in junij je navada, da verne družine postavijo male altarčke doma. Kipe Jezusove, Marijine in Male Cvetke sv. Terezije, lahko naročite od nas po sledečih cenah:

Kip Presv. Srca Jezusovega

6 inčev visok ..... $ .60
12 inčev visok 1.00
20 inčev visok 3.00

Marijini kipi

6 inčev visok ..... $ .60
12 inčev visok 1.00
20 inčev visok 3.00

Male Cvetke sv. Terezije

12 inčev visok $1.25
17 inčev visok 2.00
22 inčev visok 3.75

Kipe pošiljamo po expresu in pošiljatvene stroške plača vsak sam, ko prejme kip. Gori navedene cene so samo za kipe in pošiljatveni stroški niso všteti.

Naročilom je pridjati potrebno svoto ter isto po slati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

KADAR POTREBUJETE BANČNO POSTREŽBO,

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti denarno nakaznico, preskrbeti si Travelers' check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in uslužbenci nudili vljudno postrežbo.

Merchants & Miners Bank

Calumet, Michigan

DVE PRIROČNI PODRUŽNICI

Hecla Street, Laurium Sixth Street, Calumet

ZA MESEC MAJNIK

priporočamo čč. gg. duhovnikom, družinam in posameznikom našo zalogo

ŠMARNIC

1) *Evharistične Šmarnice*, Franc Bernik, rudeča obreza 95c
2) *Lavretanske Šmarnice*, Dr. J. Jerše, rudeča obreza 95c
3) *Marija v predpodobah in podobah*, Jožef Volc, zlata obreza $1.00
4) *Marija vzor krščanskega življenja*, Dr. Fr. Kruljc, rud. obreza 95c
5) *Marija vrtnarica našega srca*, J. M. Seigerschmid, rud. obreza 95c
6) *Na sv. Goro*, Dr. Mir. Brumat, rud. obreza... 95c
7) *Šmarnice Arskega župnika*, rud. obreza..... 95c
8) *Znamenje na nebu*, Dr. J. Jerše, rud. obr..... 95c

ZA MARIJIN MESEC

še posebej priporočamo sledeče knjige:

Spolnuj zapovedi, pouk za življenje..... 50c

Srečni bodimo, nauki, kako že na zemlji lahko dosežemo pravo srečo 50c

Krščansko-katoliško nravoslovje. Poučna knjiga in zraven tudi zanimiva, da jo vsak z zanimanjem čita 75c

Lurški čudeži. Popis posameznih slučajev in zanimivih okoliščin, v katerih so se čudeži dogajali 75c

Naročilom pridenite potrebni znesek in istega pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Iz mojega potovanja po Jugoslaviji

A. Grdina in dr. Fr. Trdan

Od Bojčeve mame smo odšli h Krenčku, ponosnemu in zavednemu lončarju. V Dolenji vasi so namreč doma kozе in kozice, lonci in piskrci, konjički in piščavke. Pred 50 leti so delali lonce tudi v Bukovici, Nemški vasi in Rakitnici, zato poje narodna pesem:

Tam doli v Rakitnici
tam delajo se piskrci
obštantek in lepi...

danes jim nudi samo še Dolenja vas borno zavetje; kokurenca z železnimi, bakrenimi in kositarjevimi posodami jih čimdalje bolj izpodjeda. Koliko veselja je pred leti starim in mladim povzročal lončar, ki je skozi vas peljal lonce. Vsa vaška razposajenost je skupaj drla in dražila potrpežljivega starca:

"Stric, stric?"

"Kaj pa je?"

"Glejte, pri vašem vozu se pa kolo vrti."

"Ti nepridiprav, tebi se pa jezik!"

Seveda ni bilo nobene zamere. Staremu lončarju se je to še dobro zdelo, ker so nagajivi otroci s tem po celi vasi zanj reklamo delali.

Ko smo stopili v hišo, je bil Krenček ravno pri delu. V enem kotu je bil visok kup steptane gline, v drugem so stali že izgotovljeni lonci in sklede, sam je pa sedel sredi sobe in z boso nogo poganjal svoj stroj.

"Janez, danes bo pa dobra kupčija, glej, kakšno gospodo sem ti pripeljal," nagovori Krenčka njegov sosed Skončar—naš kažipot po Dolenji vasi.

"Gospoda pa lonec—kakor koza pa zvonec," se odreže hudomušni Krenček, ki najraji v rimah odgovarja. Ko pa je za mojim hrbtom zagledal našega Mentorja duhovnika, je hipoma nekoliko zardel, pa si je prav tako hitro tudi iz zadrege pomagal: "O gospod doktor, ne zamerite, saj midva sva še nekoliko v žlahti."

"V katerem kolenu?"

"Naša nevesta je iz vaše vasi."

"G. Krenček, ta je pa taka kakor ciganova, ki je kavo hvali. Ko so ga vprašali, če jo je že jedel, se je odrezal: Jaz je še nisem jedel, pripovedoval pa mi je, da je dobra, stric, ki je videl starega očeta kavo jesti."

In potem je šaljivi Krenček vstal prijel svoj stroj—on sam mu pravi klepetec in ga odnesel na solnce na dvorišče, da sem ves loncev proces lože filmal.

Kako mu je šlo delo od rok! Kepo gline, ki jo je z roko nekoliko stlačil in zaokrožil, je vrgel na stroj in v par minutah se je srečno porodila skleda.

"Pa za spomin boste tudi kaj s seboj vzeli "

"Saj nič nimate!"

"Samo trenotek prosim-"

Na široki javorjevi mizi so skoro istočasno trčili skupaj Grdinov "štefan" in zastolniki Krenčkove ločene umetnosti: konjički, petelinčki, kozice in piščalke, "šparovček" in lev. Mr. Grdina je neustrašeno segel po levu, Grdinova gospa si je nabrala kozic za potice, jaz pa sem kupil piščalko, češ: če nam odpove med potjo avtomobilova hupa, nam bo mala lončena sirena nudila prvo pomoč.

Gospodarsko se je začela Dolenja vas prav letos pomlajati. Živinorejska zadruga, ki jo je ustanovil ondotni g. župnik večkratni državni poslanec Karel Škulj, si je osnovala v Kočevju svojo mlekarno in delavsko kuhinjo, katero zalaga z živili in mlekom v prvi vrsti dolenjevaška fara. S prvim avgustom so otvorili tudi tržni promet z obmorskim mestom Sušakom. Nabavili so si tovorni avto, s katerim prevažajo vsaki dan mleko in živila na 50 km oddaljeni Sušak.

To hvalevredno podjetje obeta nov gospodarski razmah cele ribniške doline. Tako se bo namreč našel na eni strani dober trg za poljedeljske proizvode, na drugi strani pa se bo s tem prebivalstvo navajalo k čim intenzivnejši živinoreji. Zadrugarji upajo, da bodo že po preteku enega leta odpošiljali iz ribniške, dobrepoljske in hinjske kotline do 2000 litrov mleka dnevno na Sušak. Avtomobili, ki bodo vozili tja živila, mleko in živino, se bodo nazaj grede vračali natovorjeni s kolonijalnim blagom.

Načrt je idealno lep. Doslej so bili prav kraji okrog Ribnice, Dobrepolja pa doli do Kočevja in Kolpe radi občutne lesne krize zelo prizadeti in osiromašeni. Sedaj bo zadruga nudila možnost, da se gospodarsko restavrirajo in še bolj dvignejo.

Na ozkem mostu, ki loči Dolenjo vas od Prigorice bi se bila kmalu zgodila velika nesreča, preprečilo jo je le pazljivo šoferjevo oko. Izza malega ovinka je nam nasproti privozil kmetski voz, naložen s senom. Voznik pa ni gledal pred seboj, ampak je bil ves zaverovan v vodo in z vidnim zadovljstvom opazoval starega racmana, ki se je na vodni gladini igral s svojimi otročiči. Le za las je manjkalo, da nista odletela v vodo voz in voznik. Seveda je voznik vso krivdo zvračal na nas: "Bedak! Ali ne znaš voziti," se je zadrl na nas, čeprav je samo naša pazljivost rešila njega in njegov voz časne pogube.

(Dalje prih.)

POTNIKI!

Izredno nizke cene za vse parnike. Pišite za pojasnila in vreditev potnih listin.

DENARNE POŠILJATVE:

500 Din .....$ 9.45
1000 Din $18.40
500 Lir $26.50
1000 Lir $52.50

Vlado Premru,

27 So. Main Street,
SOUTH NORWALK, CONN.

LIFE

IS A BEAUTY CONTEST!

All your life you are in one Beauty Contest after another! People look at you — and judge you. Use Camay, the Soap of Beautiful Women — and your skin will be so radiantly fresh and lovely that the whole world will find you attractive! Your powders and creams will look far better. You'll win each little Beauty Contest.

CAMAY

The Soap of Beautiful Women